

SERVICIUL FISCAL DE STAT

**Programul
de conformare a
persoanelor fizice cu
venituri mari**

**pentru
anii 2015-2016**

**Chișinău
2015**

Cuprins

Acronime.....	2
Introducere.....	3
1.Managementul proiectului.....	4
2. Definirea persoanelor fizice cu venituri mari.....	4
3. Identificarea riscurilor de conformare.....	5
4. Rezultatele scontate.....	6
5. Planificarea activității de asigurare a conformării.....	8
6. Resursele necesare.....	9

Acronime

Abrevierea	Descifrarea
RM	Republica Moldova
HG	Hotărîrea Guvernului
SFS	Serviciul Fiscal de Stat
IFPS	Inspectoratul Fiscal Principal de Stat
IFS teritoriale	Inspectoratele fiscale de stat teritoriale
DMC	Direcția marilor contribuabili
FMI	Fondul Monetar Internațional
UE	Uniunea Europeană
BPN	Bugetul Public Național
BS	Bugetul de Stat
BUAT	Bugetul unităților administrativ-teritoriale
SIA	Sistem Informațional Automatizat
PFVM	Persoane fizice cu venituri mari

Introducere

Persoanele fizice cu venituri mari din Moldova, de rînd cu ceilalți cetățeni, nu pot ști toate subtilitățile și nuanțele în vederea aplicării legislației fiscale. Dar, la fel ca toți contribuabilii, ei sunt responsabili pentru autenticitatea informației raportate în declarațiile lor fiscale, indiferent de faptul cine le întocmește.

Acest Program prevede politici de asistență și sprijin la facilitarea conformării, precum și politici de descurajare și detectare a cetățenilor ce intenționat nu se conformează. Programul specializat pentru PFVM este necesar nu din cauza că aceștia sunt în mod obligatoriu mai puțin onești la respectarea obligațiilor fiscale, dar din cauza că amploarea activităților lor și potențialul impact al neconformării este major pentru bugetul statului.

În acest Program se stabilește procedura de monitorizare a conformării a PFVM, criteriile de risc și abordările pentru diminuarea impactului riscurilor. Monitorizarea implementării programului va permite intervenția în cazurile cînd acțiunile sau instrumentele utilizate de organul fiscal sunt ineficiente sau insuficiente realizării scopului major de sporire a gradului de conformare.

Scopul principal este identificarea și abordarea neconformării și reducerea decalajului fiscal din segmentul persoanelor fizice cu venituri mari (PFVM). Conform documentului menționat, SFS își propune să se concentreze asupra îmbunătățirii calității administrării impozitului pe venit al persoanelor fizice prin majorarea comunicării cu acest segment de contribuabili în scopul convingerii să se conformeze voluntar la legislația fiscală, declarînd și achitînd impozitul din toate sursele de venit, interne și externe și îmbunătățirea abilităților de control fiscal, de instruire a inspectorilor la utilizarea tehnicilor avansate de verificare a venitului PFVM.

Luînd în considerație potențialul de venituri ce este generat de acest segment de contribuabili, dar și aportul acestora la buget, SFS va acorda o atenție deosebită implementării Programului de conformare pentru PFVM, utilizînd în acest scop atît metodele directe, cît și indirecte de estimare a veniturilor.

1. Managementul proiectului

Programul de conformare pentru PFVM va fi administrat de SFS prin atribuirea următoarelor responsabilități:

- Conducerea IFPS va fi persoana ce va asigura supravegherea generală asupra implementării și realizării *Programului de conformare pentru persoanele fizice cu venituri mari*.

- Direcția impozitarea persoanelor fizice cu venituri mari va fi responsabilă nemijlocit de managementul proiectului privind implementarea și realizarea *Programului de conformare pentru persoanele fizice cu venituri mari*.

2. Definirea persoanelor fizice cu venituri mari

Subiecți ai estimării prin metode indirecte sînt persoanele fizice rezidente cetățeni ai Republicii Moldova care:

a) în perioada unui an fiscal, începînd cu 1 ianuarie 2012, obțin proprietăți (bunuri imobiliare, valori mobiliare, mijloace de transport, mijloace bănești) ce depășesc cumulativ suma de un milion de lei. Persoanele fizice proprietari ai bunurilor imobiliare a căror construcție a început pînă la 1 ianuarie 2012, iar înregistrarea la organul cadastral s-a efectuat

după această dată nu vor fi considerați subiecți ai estimării numai referitor la bunurile imobiliare menționate;

b) efectuează pe parcursul unui an fiscal, începînd cu 1 ianuarie 2012, cheltuieli individuale, altele decît cele specificate mai sus, ce depășesc suma de 500 mii lei.

c) Efectuează, pe parcursul unui an fiscal, ieșiri de bunuri, mijloace bănești, prestări servicii ce depășesc suma de 500 mii lei.

Obiecte ale estimării prin metode indirecte sînt orice venituri obținute de subiecții estimării începînd cu 1 ianuarie 2012.

În scopul eficientizării administrării PFVM este necesar de a

stabili o definiție clară, ce ar exclude orice interpretare duală sau netransparentă.

3. Identificarea riscurilor de conformare

Conducătorul Direcției impozitarea persoanelor fizice cu venituri mari va coordona activitatea de stabilire a riscului de conformare pe care PFVM îl prezintă pentru administrarea și colectarea adecvată a impozitelor pe venit. Acțiunile importante ce urmează a fi întreprinse la această etapă vor include următoarele:

1) Colectarea informațiilor și datelor disponibile cu referință la PFVM;

2) Analiza datelor pentru a cuantifica trăsăturile și caracteristicile acestui segment de contribuabili;

3) Revizuirea și sintetizarea informațiilor relevante ce permit constatarea comportamentului fiscal al PFVM, caracteristicile acestui segment, tendințele observate, prognozarea decalajului fiscal și stabilirea riscurilor de conformare.

Activitatea de formulare a riscului de conformare are drept obiectiv constatarea riscurilor de conformare fiscală precum și prognozarea decalajului fiscal.

Surse de informații pentru proiect

Colectarea informației are o importanță esențială la toate etapele de realizare a acestui program. Inițial, principale informații vor fi obținute din următoarele surse:

3.1. Bazele de date interne ale Serviciului Fiscal

3.2. Baze de date altor autorități publice.

3.3. Informațiile prezentate de surse indirecte de informare și persoane terțe.

3.4. Declarațiile cu privire la disponibilul de mijloace bănești la situația din 01.01.2012.

3.5. Informațiile din presa și mass-media.

3.6. Alte surse.

Obținerea unor date și informații suplimentare este esențială.

Pe măsură ce alte surse de date vor fi identificate, Serviciul Fiscal va depune toate eforturile pentru a include aceste informații în Program.

4. Rezultatele scontate

Identificarea unor rezultate scontate precum și stabilirea unui set de indicatori pentru evaluarea și măsurarea acestor rezultate vor reprezenta o etapă importantă a proiectului de monitorizare și impunere a PFVM. Un Program de conformare se bazează în mod normal pe observații și indicatori care sugerează că comportamentul fiscal al unui grup de contribuabili necesită o atenție deosebită din partea SFS. Pentru ca evaluările să fie eficiente, strategiile de conformare fiscală trebuie să cuprindă niște obiective clar definite și ușor măsurabile. În lipsa unor astfel de obiective și indicatori de evaluare va fi dificil de stabilit impactul Programului de conformare asupra comportamentului contribuabililor.

Eficiența Programului de administrare a PFVM nu trebuie să se bazeze doar pe evaluarea unui singur

rezultat, dar pe o combinație de rezultate sau indicatori, deoarece un set de indicatori oferă o imagine mai echilibrată și completă asupra tendințelor și eficienței acțiunilor.

Sistemul de măsurare ne va permite să evaluăm rezultatele scontate stabilite în Programul de conformare pentru PFVM. Pentru a justifica și administra eficient un program de administrare a PFVM, SFS trebuie să constate beneficiile de conformare posibile, ce vor fi obținute în urma realizării Programului dar și să stabilească dacă rezultatele prognozate au fost efectiv obținute. În cazul în care administratorii programului nu vor măsura eficiența Programului de conformare pentru PFVM, există riscul să fie întreprinse acțiuni ce nu vor corespunde obiectivelor trasate și va fi pierdută posibilitatea de a ajusta și perfecționa Programul sau de a

identifica noi modalități de a rezolva problema neconformării.

Rezultatele scontate și indicatorii de performanță pentru acest proiect vor include următoarele:

1) Creșterea nivelului de declarare benevolă a impozitelor de către PFVM.

Indicatori de evaluare a performanței:

I Veniturile anuale declarate: Evaluarea anuală a veniturilor brute totale declarate din toate sursele de către PFVM identificate. Obiectivul stabilit ar fi obținerea unei îmbunătățiri de 5% în fiecare an comparativ cu perioada precedentă. Analiza trebuie efectuată în baza anului calendaristic, utilizând rezultatele anului 2014 drept an de referință. Analiza va fi făcută după sursele de venituri precum și volumul total al venitului declarat. Inițial vor fi comparate veniturile declarate în 2014 în comparație cu 2015-2016.

II. Impozitele anuale declarate: Evaluarea anuală a tuturor impozitelor declarate din toate sursele de către PFVM identificate. Obiectivul stabilit ar fi obținerea unei majorări nu mai puțin de 5% anual comparativ cu perioada anului

precedent. Analiza trebuie efectuată în baza anului calendaristic, folosind 2014 drept an de referință. Analiza va fi făcută după volumul total de impozite declarate. Inițial vor fi comparate impozitele declarate în 2014 în comparație cu 2015-2016.

III Numărul total al declarațiilor persoanelor fizice cu privire la impozitul pe venit depuse:

Evaluarea anuală a tuturor declarațiilor fiscale depuse de PFVM identificați. Obiectivul stabilit ar trebui să fie o creștere anuală nu mai puțin de 5% din numărului declarațiilor depuse. Analiza trebuie efectuată în baza anului calendaristic, folosind 2014 drept an de referință.

IV Declarații fiscale depuse în termen:

Stabilirea unui indicator de măsurare a numărului de declarații fiscale depuse în termen de către PFVM identificate, folosind 2014 ca an de referință. Stabilirea ca obiectiv îmbunătățirea acestui indicator pentru anii 2015-2016 nu mai puțin de 5%.

V Impozite achitate în termen:

Stabilirea achitării în termen a impozitelor pe venit de către PFVM identificați. Indicatorul de măsurare a achitării la timp a impozitelor se va stabili utilizând rezultatele anului 2014 drept an de referință. Obiectiv este îmbunătățirea acestui indicator pentru perioada 2015-2016 cu 7% anual.

2) Creșterea nivelului de raportare fiscală și încasări prin acțiuni de executare.

Indicatori de evaluare a performanței:

1)Controale prin metode indirecte: Ținerea evidenței referitoare la noile controale fiscale inițiate, controale aflate în proces de desfășurare și controale finalizate PFVM identificate, cu aplicarea metodelor indirecte.

2)Arierate: Identificarea și reducerea arieratelor contribuabilii cu venituri mari.

5. Planificarea activității de asigurare a conformării

Pentru a obține rezultatele scontate, SFS va aplica, după necesitate, următoarele tehnici și metode:

5.1. Cadrul legislativ: Echipa proiectului va interveni cu propuneri de modificare a Codului fiscal, care ulterior vor fi adresate Ministerului Finanțelor.

5.2. Cadrul normativ: Echipa proiectului va interveni cu propuneri ce țin de modificarea și implementarea cadrului normativ (regulamente).

5.3. Activități de comunicare cu contribuabilii:

- Echipa proiectului va studia posibilitatea realizării unor acțiuni de comunicare cu PFVM, în vederea creșterii nivelului de declarare și achitare a impozitului pe venit.

- Va coordona acțiunile cu Serviciul de Presă și alte subdiviziuni responsabile ale SFS în vederea transmiterii unor mesaje consecvente privind obligațiile fiscale ale PFVM. Crearea de către Serviciul Fiscal a unei rubrici pe www.fisc.md dedicate PFVM.

- Elaborarea în comun cu Direcția management operațional și

servicii contribuabililor a publicațiilor, broșurilor și altor materiale informative referitoare la PFVM.

- Echipa proiectului va coordona acțiuni cu Direcția asistență pentru contribuabili, Secția Centrul de Apel în vederea acordării unor informații consecvente și veridice, pentru îmbunătățirea nivelului de conformare fiscală a PFVM.

- Va identifica în comun cu direcțiile de competență modalitatea de comunicare cu PFVM prin corespondență în vederea sensibilizării și conformării benevole a categoriei date de contribuabili.

- Mediatizarea rezultatelor acțiunilor de coerciție întreprinse pe parcurs în privința PFVM.

5.4. Lărgirea spectrului de surse indirecte de informare pentru a obține informații suplimentare din partea acestora, aferente veniturilor obținute de PFVM. Acestea ar putea fi de ajutor în efortul SFS de asigurare a conformării PFVM.

5.5. Analiza arieratelor (datoriilor) aferente PFVM și implementarea unor acțiuni corespunzătoare de colectare a acestor arierate, inclusiv metode de încasare silită prevăzute de legislație.

6. Resursele necesare

Următoarele resurse au fost identificate ca fiind necesare inițial pentru realizarea Programului de conformare fiscală a PFVM:

6.1. Direcția impozitarea persoanelor fizice cu venituri mari va asigura managementul proiectului, pentru a sprijini implementarea, realizarea și gestionarea Programului.

6.2. ÎS „Fiscservinform” va asigura suportul informațional necesar pentru:

- Primirea, stocarea și accesarea datelor referitoare la PFVM,
- Activitatea de analiză a datelor referitoare la PFVM
- Accesul la Internet
- Asigurarea necesităților informaționale ale echipei de proiect

•Suportul informațional la gestionarea cazurilor

6.3. Serviciul de presă va asigura comunicarea cu mass media.

6.4. Direcția asistență contribuabili va asigura sprijinul necesar prin acordarea de servicii acestui segment de contribuabili.

6.5. Direcția management strategic va coordona activitatea de integrare a Programului de conformare a PFVM cu alte documente și programe strategice ale SFS.

6.6. Un grup format din 5-8 funcționari fiscali din domeniul controlului va fi creat pentru a efectua controalele fiscale la PFVM.

6.7. Activitățile vor fi coordonate cu direcțiile metodologice, în vederea coordonării acțiunilor ce vizează persoanele juridice, care reiese din controlul fiscal la PFVM.

6.8. Pentru majorarea eficienței, se va asigura cu echipament și condiții de lucru.